

KIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúra mentes havilap

Modern zarándoklat

Október.-án Szombaton szép napsütéses időre ébredtünk. Tibor atya plébánosunk és lelkiatyánk által meghirdetett buszos kirándulásra gyülekeztünk főterünkön. Tibor atyának ez a kiruccanás immár a harmadik jól megszervezett kirándulása, vagy inkább modern zarándoklat szervezése volt. Az autóbusz nagyon pontosan érkezett a meghirdetett időre. Miután mindenki elfoglalta helyét szűkebb baráti körében, elindultunk uticélunk Komárom felé. Esztergomnál nem a Mária Valéria hídon mentünk át Szlovák területre, hanem magyar területen haladtunk és Komáromban mentünk át a hídon Révkomáromba. Ott elsőnek a Szent András Templomba, tértünk be, ahol igen szívélyes fogadtatásban volt részünk, majd Tibor atya misét

Fotó: Franyóné Pálincás Margareta

celebrált. Még a szentmise előtt tudtuk meg hogy a templomot tavaly április 22 – én Bazilikává avatták. A templomról egész röviden dióhéjban annyit, hogy az építkezés során 800 000 téglakerült felhasználásra, melyek a lebontott újvári erődből származtak. Építészeti hiányosságok véget, sajnos a falak omladozni kezdtek, később részben leomlottak. A templom felújítása 1748- ban

kezdődött. A templom történelmének egyik legnagyobb katasztrófájának számít az 1763-as földrengés, mely során az épület jelentős része nagymértékben megrongálódott. Később tűzvészen is átesett. 1896-ban kapta meg mai arculatát. Szentmisét követően, követően kivonultunk, majd egy fotó erejéig, megálltunk legnagyobb írónk Jókai Mór szobránál, mely szülőháza helyén került elhelyezésre.

Innét az Európa udvar felé vettük az irányt, mely a híres Szent Anna kápolna előtt vezetett. Ide is betértünk, és megtudtuk, hogy az épületegyüttesben 1945-ig Szegényház működött. Az Európa udvarba érve, nagy örömünkre szolgált, hogy ott leginkább magyar vonatkozású emlékeket láthattunk;

Vajdahunyadi vár részlet, Számos jelentősebb királyunk, és nemzeti hősünk, dicső politikusunk, szobraikat, akikre mi Kárpát – medence lakói nemzeti hozzátartozásunktól függetlenül büszkék lehetünk! A sok érdekes látnivalóval telített program által gyorsan telt az idő. Éppen időben érkezünk a vár előtti téren lévő étteremhez, ahol Tibor atyánk már a kirándulás szervezésekor megrendelte az ebédet.

A svédasztalos ebédünk, korlátlan ételfogyasztással Tibor atya szervezésének köszönhetően öt Euróba sem került.

Ebédünket elfogyasztván, megvárni az időpontot, amit Tibor atya néhány héttel, személyes jelenlétével egyeztetett, sörözgetéssel, kávézással töltöttük.

A várat – erődítményt, csak csoportosan és idegenvezetéssel lehet meglátogatni. Ez alól mi sem voltunk kivételek. Az igen rokonszenves hölgy felvidéki magyar, tehát magyar nyelven igyekezett bemutatni a hatalmas erődítményt.

A hajdani Öregvár megerősítését a törökök előretörése miatt I. Ferdinánd kezdte építtetni 1546-ban. A Talján, építőmestert Ferrabosco bízta meg a tervek elkészítésével, valamint munkálatok vezetésével. Ferrabosco a bástyarendszer kiépítését tartotta legkorszerűbbnek. Ez a bástyarendszer megfelelt a korabeli építészeti törekvéseknek. Későbbi időkben, mikor már megjelent a nehéztüzérség, a korabeli erőd és várépítészek a magasságának csökkentésével, és azok földszáncal, való megerősítésével látták kivédhetőnek.

Voltak idők, amikor az erődrendszerben, 40 000 katoná tartózkodott, ezzel Közép – Európa legnagyobb erődítménye lett. Annak idején sok pilisszentlászlói is szolgált az erődben.

Az erődítmény, igazi megismeréséhez, napokra lenne szükség. Mi a másfélórás gyaloglásunkkal, csak némi ízelítőt kaptunk a lenyűgöző, erődrendszeréről. A másfél órás gyaloglást, még csoportunk idősebb asszonyai is dicséretesen bírták. A várat elhagyva másfélórás kötetlen szabadprogram következett. A vár oldalában várakozó busznál találkoztak a modern zárandoklaton résztvevő, kisebb – nagyobb csoportok.

Jó tempóval haladva, megállás nélkül, még jóval sötétedés előtt értünk szülőfalunk főterére.

A kiránduláson számos fotó készült, melyek igen kedves szomszéd asszonyomnál Lukovszkyné, Julkánál megtekinthetők, illetve másolatok kérhetők.

Tisztelettel; Franyó Rudolf

Az utolsó út

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakossága, Petkó Kálmán keresztényi hittársunk halálával ismét apadt létszáma a példaértékű keresztényi életet élőknek. Kálmán testvérünknek már csak három hét hiányzott az 58. születésnapjához, mikor teremtője magához szólította.

Kálmán, szeretett Kálmink, 1961 október 30 - án született, az akkori időkben megnyílt szülőotthonban Szentendrén, a család második fiú gyermekeként. Édesapja Petkó János ősi pilisszentlászlói szlovák család sarja. Édesanyja, Papucsek Antónia a szomszédos Pilisszentkereszt szintén szlovák ajkú község szülötte. Mindketten katolikus keresztényi vallást buzgón gyakorló

családból származtak. Másodszülött fiukat, Kálmánt születését követő második vasárnap keresztelte meg kápolnánkban, az idősebb korú, katonaviselt Zahola atya. Keresztszülői tisztséget Radványi Mihály és felesége Klausz Lídia vállalta fel. A helyi óvodát befejezván, az általános iskolás éveit is helyben kezdte és fejezte be. Közben még alsó tagozatos korában Bednár Pál plébánossága idején lett első áldozó. Tizenkét éves korában bérmelegedett, szintén Bednár Pál atya idejében. Általános

iskolai tanulmányait befejezván, szeretett István bátyját követve, szakmunkás képzőbe, mint festő tanuló nyert felvételt. Háromévi „inasévek” befejeztével jó eredménnyel, sikeres szakmunkásvizsgát tett.

Az akkori időkben nagy jelentőséggel bíró, Kisipari Szövetkezetben dolgozott szakmunkásként. Mint kiváló szakemberrel, többször kerültem munkakapcsolatba. Soha, még hangos szó sem hangzott el közöttünk. Munkakapcsolatunkon kívül igen jó szomszédi viszonyban is voltunk. Ezt a baráti kapcsolatot, még Vasárnap délelőttként a templomunkban is ápoltuk, hiszen a szentmisén egymás mellett állva a karzaton vettünk részt. Kálmánra igen ráillett a népi mondás, mely szerint; „a légynek sem ártott.” Szüleit odaadóan tisztelte és szerette. 1993 nyarán házasságot kötött kabar atya által a közeli Szentendréről (Izbégről) származó Resch Mária közgazdász leányzóval. Példaértékű, meghitt-békés házasságban éltek, itt Pilisszentlászlón. Kálmán, mint leszázalékolt nyugdíjas már régóta betegeskedett. Ő, aztán igazán betartotta az orvosi utasításokat, mégis az egyik napon rosszul lett, és a legodaadóbb ápolással sem lehetett megmenteni az életét.

Csak a tested

Kedves Kálmán! Akaratomon kívül jutott eszembe, szüleink által oly sokszor emlegetett mondás, mikor egy jólelkű személy fiatalon, vagy élete delején meghalt. A mondás szerint; „**A keresztényi életet élő jó lelkű emberekre, odafönt a mennyországban is szükség van.**” Ezzel az idézettel búcsúzom Tőled kedves Kálmikám! Legyen Néked könnyű szülőfalud rögös földje, de csak a testednek, mert a lelked már fent van az örökkévalóságban. Rudolf.

Megemlékezés hőseinkre

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület halottak napja alkalmából ünnepélyesen emlékezett meg, 2019. november 03-án 15.00 órakor Pilisszentlászlón az I.II. Világháborús emlékműnél katonai hőseinkre.

Az emlékmű új környezetbe nyitott mindenki számára megtekinthető felújított állapotba került.

A délelőtt az emlékmű környékét Kocskovszki Istvánné (Mili) és Kocskovszki István szorgos kezeiknek köszönhetően megtisztították, rendbe tették.

Franyó Rudolf író műfordító, polgárőrség elnök helyettese nyitotta meg a megemlékezést és az emlékművel kapcsolatos ünnepi beszédet mondott, majd Dr Illés György alpolgármester is mondott egy rövid ismertetőt a hősokról.

Fajesák Tibor plébános polgárőr megáldotta és felavatta az emlékművet, és egy imát mondtunk el közösen.

Mihics Krisztián polgárőr helyezte el ünnepélyesen a koszorút és gyújtotta meg a mécsest.

Pilisszentlászló (Senvaclav) zászlóját Kocskovszki István és Sárai György polgárőrök tartották az emlékmű mellett.

Borsódy László trombitaművész az emlékmű megemlékezése elején és végén, trombitált az Il Silenzio, a Csend dallama a trombita hangja bekúszott a hegyek közé, és összefonta a hősokre való emlékezést.

A megemlékezésen az egyesület részéről vettek részt, pártoló tagjaink is ott voltak. A polgárőrök tisztelegtek a hősoknak.

A megemlékezés után Mihics József elnök

vezetésével Fajcsák Tibor plébános polgárőr, Franyó Rudolf elnök helyettes és Mihics Krisztián a nagytemetőben megemlékeztek és egy gyertyát gyújtottak, illetve egy imát mondtak el Kiss László hősi halott tűzoltó emlékére. A megemlékezésről fotókat Bognár Alexandra pártoló tagunk készítette.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Szemelvény

Franyó Rudolf megnyitó beszédjéből, a hősök emlékműve felszentelésének alkalmából

...A szarajevói pisztolylövés eldőrdült, megkezdődtek a harcok. A háborúban elesett, eltűnt katonák emlékére hozzátartozók, családtagok, rokonok emlékműveket kezdtek állítani. Már másfél évvel a Nagy Háború kitörése után, mikor egyre sűrűbben érkeztek haza a hősi halálról, eltűnésről szóló értesítések, felmerült a szervezett formában történő tisztelgés a hősök emléke előtt. Pilisszentlászlón a pilisi falvak közül az első között 1924 májusában kijött rendeletet követően 1926. május végére elkészült az emlékmű. Dittrich István plébánosunk által a Hősök Emlékünnepé alkalmával lett felszentelve. Közel három évtizedig a főtér közepén állt. Később a jelenlegi helyére lett áthelyezve. 1998-ban Illés György barátommal kigyűjtöttük a II. Világháborús hőseink neveit is, és

„örök emlékezet okáért” azokat is belevésettük az új márványtáblába. Az elmúlt rendszerben sajnos ez erősen tiltva volt. Az Emlékmű felújítása és környékének kőburkolata 2000-ben a történelmi emlékház átadási ünnepélyére készült el. Később dr. Illés György polgármestersége idején készült el az Emlékművet ékesítő hármass domb a kettős kereszttel. A jelenlegi, igen látványos felújítás átalakítás Tóth Attila polgármesterünk sikeres pályázatának és Nemzetiségi önkormányzatunk támogatásának köszönhető. Hősi halottaink, valamint azoknak, akik azokban az ínséges időkben ilyen szép emlékművet építettek emlékére és tisztelgetésére, adózzunk azzal, hogy az emlékművet is felvesszük községünk értéktárába.

Bajtársi tisztelettel, Mihics Krisztián

Elnökségi Ülés

2019. november 06-án 18 óra 00 perckor a Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöksége (elnöki és felügyelő bizottsági) ülést tartott Pilisszentlászló Polgármesteri Hivatalban.

Az ülésre meghívást kapott Illés Miklós Attila Visegrád Polgárorség elnöke. Az elnökség felügyelő bizottság részéről 2 fő híján mindenki jelen volt. Az ülésen három napirendi pont került megtárgyalásra. Az elnökségi felügyelő bizottsági

ülésen szó esett az elmúlt időszakról, illetve közös szolgálatok tapasztalatainak kiértékeléséről. Meghatározásra került a 2020. évben megtartandó közgyűlés időpontja. Az elnökségi ülés kötetlen beszélgetéssel zárult.

Pilisszentlászló, 2019-11-06

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Szüreti mulatság Mogyorósbányán

Mogyorósbánya Község Önkormányzata és Mogyorósbánya Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata 2019. szeptember 21-én rendezte meg a már több, mint 10 éves hagyománnyal rendelkező Szüreti mulatság nevű programját.

A közel 20 lovasfogatból és szép számú egyéni lovasból álló menet a település több utcáján haladt végig. A menet után a Fő téren felállított színpadon a kulturális műsorral kezdődtek a programok. A rendezvényt Popovics György, a Komárom-Esztergom Megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg, aki beszéde után átadta Mogyorósbánya településnek a megyei összetartozást, szimbolizáló Megyezászlót. Köszöntőt mondott még Havrancsik Tibor polgármester, valamint Kara Róza, a Komárom-Esztergom Megyei Szlovák Önkormányzat képviselője is.

A kulturális műsorban az óvodások és iskolások hangulatos műsora után, a Vinum Ister-Granum Regionis Borlovagrend jelenlévő tagjai, élükön Polhammer László Nagymester úrral megcsapolták a rendezvény boroshordóját, és megkínálták az érdeklődőket egy pohár fehérborral.

A jelenlévők élvezhették továbbá a Mogyorósbányai Fúvószenekar muzsikáját, a RépaRetekMogyoró Társulat gyermekműsorát, valamint Demeter Zsuzsanna és Kis Dóra operett előadását is. A délután második felében fellépett az X-Faktorból ismert Kocsis Tibor, valamint az UNIQUE együttes is, az estét Magyar Bulival zárták.

A programra több százan látogattak el, nemcsak helyiek, hanem számos környező településről is érkeztek vendégek, akik nem csak a színpadi előadásokat tekinthették meg, hanem a

Mindenszentek napja

Mindenszentek napján kimentünk a temetőbe gyertyát gyújtottunk és szeretteinkre emlékeztünk, mert „Seckich sveti” Mindenszentek és a „Mrtvích den” Halottak napjának ünnepe volt. Közösségünk fontos kultikus helye a templomunk körüli temető, mely ma már igen ritkaság. Büszkék lehetünk rá, hiszen elődeink a pálos templom sírkertjében alusszák végső álmukat. Ahová a halottaikhoz kijárók közül is már egyre kevesebben tudják, kik is voltak azok a pálosok. Az egyetlen magyar alapítású rendből, mely a középkori Magyarországon igen nagy jelentőséggel bírt, már alig vannak tizenöten.

A Seckich sveti a Mindenszentek napja az üdvözült lelkek emléknapja, amelyet a katolikus keresztény

világ november 1 – én ünnepel. Az ünnep 741-ben, III. Gergely pápa idején jelent meg először a megemlékezés napjaként, és amelyet Jámbor János frank császár 835-ben IV. Gergely pápa engedélyével már hivatalosan is elismert. A Halottak napja ünnepet 998 óta tartja az egyház és a Mindenszentek főünnepét követő ünnepnap. Egyetemes ünnepé 844-ben vált. Ezen a napon keresik fel a temetőkben a hívek hozzátartozóik sírjait és gyertyát, mécseszt gyújtanak elhunyt szeretteik emlékére.

Gyökereink, (elődeink) már a föld alatt vannak!!!

Globális vízválság

Nem létezik, csak lokális emberi ostobaság. Afrikában rendszeresen felgyújtják a legelőket, hogy a korlátlan számú állatuk friss fűvet ehessen, utána. Emiatt a területen lévő összes facsetete azonnal elpusztul. Így lehet akár őserdőből is sivatagot formálni. Ezután a nyugat-európaiak magukat kárhoztatják, a világ túlsó végének az

összes felelőtlenségéért. Be kellene vezetni Afrikában és Ázsiában is az istállózó állattartást, szelektív fűkaszással, a facsetetek védelmével, ahogy az európaiak teszik évezredek óta. Folyamatosan növelve erdeik területét,
No Globalizmus!

Losonci Miklós agrármérnök

Hrajnoha és Jánosik Vladimír Plicka – Ján Domasta

Az időtájt esett meg mindez, mikor a betyárkodás valamiképpen tiszteletreméltó foglalkozásnak számított, midőn a hegyi legények a rengetegbe menekültek. Nem a könnyű élet reményében, hanem azért, hogy bosszút álljanak az uraságokon és segítsék az elnyomott népet. Mindez akkortájt volt, amikor a betyár szava többet ért, mint az urak ígérete és a legények ökölbe szorított keze értékesebb volt, mint a hatalmasok pénze.

Nos, azokban az időkben Hrajnoha csapatába egy fiatal legény vetődött. Jól megtermett, mint a jegenyefenyő, erős, mint a fanyűvő, fűrge, mint a szarvas és macskaügyességű. Humora is volt, ebben nem volt párja közel, s távol. De minden tulajdonságánál fontosabb, hogy jószívű volt, talán a kenyérre is lehetett volna kenni.

-Ej, emez lehetne akár a kapitányunk is! – mondogatták Hrajnoha csapatának legényei egy idő múlva. – Mindig kihúz minket a csávából, melyet az urak állítanak nekünk. Ravaszságát megköszönhetnénk, hiszen mostanság minden sikeredik nekünk, ahogy eddig szinte semmi.

Mindez felhívás volt a küzdelemre. Hrajnohának,

a derék betyárkapitánynak minderre felelnie kellett. A szokás szerint, a vezér mindig az, akivel mindenki elégedett volt. Ha csak egy is akadt, akinek nem felelt meg és ő más személyt javasolt kapitánynak, az addigi vezérnek az újonnan javasolttal meg kellett küzdenie. A győztes lett a csapat új kapitánya és a legyőzött pedig az alvezér. Midőn Hrajnoha meghallotta társai elégedetlenségéről tanúskodó szavait, küzdelemre hívta a fiatal legényt, Jánosikot.

-Gyere éjfélkor a betyárórához! – mondta neki. – Összemérjük az erőnket.

A betyáróra egy kutacska volt, amely arról kapta a nevét, hogy pontban éjfélkor tükröződött benne a telihold fénye. A varázserő aranyló fénye, melyet a tündérek a betyárok övébe varrtak bele.

Mikor a hold fénye közeledett a kutacskához és már-már belekukkantott, a forrás körül megelevenedett a hegy és Hrajnoha legényei előléptek a világosságra.

A falevelek susogása megszűnt, a szél is a fák lombkoronájába húzódott vissza és odalent még a fuvallat is abbamaradt. A hold is késlekedett egy

pillanatot az égi mezőn tett útján.

Mindenki kíváncsi volt, csak a tündérek nem mutatkoztak. Igaz, nem is jöhettek volna, hiszen a hegyi legényekkel nem szívesen találkoznak. Nem akarják amazokat elvarázsolni és beleszólni a mesterségükbe. Elvégre, ha a legényeknek segítségre van szükségük, így, láthatatlanul is nyújthatják azt...

Amiképpen Jánosiknak is támaszt nyújtottak, mikor az éjszaka titokban kivert övet fűztek a derekára, melybe a legyőzhetetlen erőt nyújtó hajszalet tűzték bele. Így aztán Jurko Jánosik nem rettent meg az elsőségért folytatott küzdelemtől, időben megérkezett, fűgén, mintha nem is sorsdöntő harcra, hanem mulatságra jönne.

-Mutasd meg mennyit érsz! – mosolygott Hrajnoha, bár egyáltalán nem becsülte le ellenfelét.

-Nem én hívtalak ki, de ha tudni akarsz, mit tudok, akkor gyere! – felelte Jánosik.

Megragadták egymást, a csontjaik csak csikorogtak és nekiláttak a harcnak. Alighogy elkezdődött, máris látni lehetett, hogy Jánosik igencsak

fölényben van. Megragadta Hrajnohát és kapta fel, mintha amaz csak pelyhelemből lenne. Kisvártatva már ellenfele mellkasán ült, győzelme tudatában.

Nem büszkélkedett feleslegesen, hanem felállt, kezét nyújtott Hrajnohának, majd elrikkantotta magát:

-Eddig barátok voltunk, legyünk azok mostantól is!

-Azok leszünk! – felelt Hrajnoha nyugodt hangsúllyal és annak jeléül, mindezt komolyan gondolja, fókuszát a kútba hajította, így a vízfelszínt borító aranyos tányér ezer darabkára tört.

Jó volt mindez, hiszen a jobbagyosorban élőknek szükségük volt a hegyi legények összetartására, nem pedig amazok civódására és ellenségeskedésére.

Csak egyesült erővel segíthettek a nincsteleneken, azokon, akik akkortájt igencsak igényelték a támogatást.

Fordította: Papanek László

Gondolatok

A Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda vezetőjeként, tisztelettel és szeretettel köszöntöm: Havracsics Tibor Mogyorósbányai képviselőt, Tóth Attila a polgármestert, Franyó Rudolfot a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, a képviselő testület tagjait, a Mogyorósbányai Óvoda vezetőjét és gyermekeit, a volt óvodavezetőket, dolgozókat, minden kedves meghívott vendéget, a község lakosait és gyermekeit, akikkel azért gyűltünk ma össze, hogy megünnepeljük az Óvoda megnyitásának 60-ik évfordulóját.

Az óvoda megnyitásának történetéről Franyó Rudolf Helytörténeti könyvében olvastam először, aki hiteles információkat közöl könyveiben a község életéről, hiszen Szentlászlói születésű.

Elgondolkodtam: Hatvan év bizony nagyon sok idő. Vajon mi minden történt ez alatt az idő alatt az épületben, milyen sok gyermeket készítettek fel elődeim az iskolára? Régen itt dolgozó kollégáim elmondták, hogy az intézmény kezdettől fogva nagyon színvonalasan működött, jó néhány szakmai bemutatót tartottak itt és több pályakezdő óvodapedagógusból lett azóta vezető.

Hogy a gyerekek is érzékeljék milyen sok az a 60, a pitypang csoportosok kivágtak 60 virágot, a méhecske csoportosok készítettek 60 méhecskét, felfújtunk 60 lufit és 60 papírszalaggal díszítettük fel az udvart.

Ünnepelni jöttünk össze, de mi is az az ünnep? Pécsi Rita szerint: az ünnep a lélek vitaminja, az újratöltődés erőforrása. Az ünnephez szorosan hozzátartozik az előkészület, az előkészítés jóleső feszültsége, a várakozás is. De az ünnepben a legfontosabb – a találkozás. Az ünnep napján nem öltünk hétköznapi ruhát, előkészítjük a szívünket is, hogy ajándékká váljunk egymás számára. Egymásra tekintünk, közelebb lépünk egymáshoz, hogy találkozzunk, megajándékozzuk egymást és így jutunk el a beteljesedés élményéhez.

Mi is készítettünk ajándékot Önöknek. Vadvirág az óvodánk neve így a gyermekeink virág témájú alkotásaiból megtekinthetnek az iskola tornatermében egy kiállítást, ahol helyt kapott még az óvoda életét és történetét bemutató fotógyűjtemény is

Mi történik napjainkban, az óvodában?

Az idei nevelési évet 2 csoporttal 27 beiratkozott gyermekkel kezdtük meg, melyből az egyik csoportban biztosított a szlováknyelvű nemzetiségi nevelés. A gyermekek ellátására 3 kiválóan képzett óvodapedagógust, két gyermekszerető dajka nénit és a közmunka program keretében egy konyhai dolgozót alkalmazunk. Munkánkat segíti még egy logopédus, fejlesztőpedagógus és egy morgásfejlesztő pedagógus is

Az épületben a 3-6 éves gyermekek nevelése és fejlesztése folyik a 90-es évek végétől Fábian Katalin Tevékenységközpontú Pedagógiai Programjával. A program szervezett, színes és változatos tevékenységek során segíti felfedezni a világot az óvoda gyermekek számára. E program segítségével a gyermek, játékos tevékenységek közben tanul, és szinte észrevétlen szívja magába azt a tudást melynek birtokában alkalmassá válik az iskola megkezdésére.

Vezetésem alatt egy lendületes innovációs folyamat vette kezdetét: azzal a céllal, hogy a Pilisszentlászlói falusi gyermekek számára is biztosítva legyen az a magas szintű nevelés-oktatás, amilyenben a vidéki nagyvárosok és a fővárosi gyermekek részesülnek.

E cél érdekében az elmúlt évben-

Megújult a szakmai munka, az épület külső belső környezete, új szakmai kapcsolatokat építettünk ki a Szentendre Városi Óvodákkal, a Mogyorósbányai testvértelepülés óvodájával és a társintézményekkel.

- Rendszeresen részt veszünk az Oktatási Hivatal, a MÓD-SZER-TÁR, a Független Pedagógiai Intézet képzésein, országos Konferenciákon, Óvodlátogatásokat szervezünk, hogy minél korszerűbb szakmai ismeretekkel gazdagodva láthassuk el napi teendőinket és átadhassuk tudásunkat a ránk bízott gyermekeknek.

- Az elmúlt évben bővült azoknak a rendezvényeknek a száma melyen a szülők is részt vehetnek. Ennek során a szülők betekintést nyerhetnek az óvoda működésébe, figyelemmel kísérhetik gyermekük fejlődését, együtt örülhetnek sikereiknek és erősödik a kölcsönös bizalom alapuló nevelőpartneri jó viszonyt, Pl. Vadvirágnap, Karácsonyi gyertyagyújtás, Apák napja, őszi-tavaszi hagyományápoló játékok.

- Óvodásainkkal rendszeresen részt veszünk

a községi rendezvényeken, játékfűzésekkel, versekkel, mondókákkal, tánccal, ajándékkészítéssel.

- Az elmúlt évben egy sikeres pályázat eredményeként népi hangszerhasználatot tanulhattak gyermekeink két kiváló zenetanártól Dömény Krisztiántól és Sáringer Kálmántól.

- Az elmúlt héten nyújtottuk be pályázatunkat a Zöld Óvoda és a Madárbarát Óvoda cím elnyerésére.

- Kiegészítő tevékenységeink: hittan, néptánc és a tehetségműhelyek. Van még az óvodában: Mese mozi, Színház, Koncert, Madarászovi program.

- Az idei év innovációja: a számítógéppel írható csoportnapló, a logopédiai hídépítő program, a projektoktatás bevezetése és a mesterprogram részeként a jeles napokhoz ünnepi szokásokhoz kapcsolódó hagyományok felelevenítése és átörökítése a következő nemzedék számára. Fenntartói pályázat segítségével az udvar teljes felújítása eredményeként egy korszerű, gumitéglával lerakott futó és KRESZ PÁLYA kialakításával.

E néhány rövid gondolattal szerettem volna be mutatni az intézményben folyó munkát mely természetesen nem lenne ilyen sikeres a fenntartó önkormányzat, a szlovák nemzetiségi önkormányzat és a szülői közösség támogatása segítségével nélkül. Szeretném megköszönni terveinkhez, innovatív ötleteinkhez nyújtott segítségüket és támogatásukat melyre az elkövetkezendő esztendőben is számítunk. Köszönöm az előző vezetőknek és az eddig itt dolgozó összes munkatársnak, hogy olyan alapokat raktak le melyre bátram építhetünk.

Tisztelt Egybegyültek! Örülünk, hogy velünk ünnepelnek. Tekintsék meg a kialakítást, a gyermekek játékfűzését. Kívánom, hogy érezzék jól magukat óvodánkban ezen az ünnepnapon, Pilisszentlászlón. Az utolsó gondolat /Karácsony Sándor/-tól a gyermekekhez szól:

"Minden gondolatunk, minden tervünk azt célozza: hogy lehetne benneteket vidámabbá, életrevalóbbá, műveltebbé, derekabbá tenni."

Horvátországi Szentlászló hálaadó napjáról

Tisztelt Olvasó!

Kertész József barátunk, aki magát „Tóth Atyafinak” nevezi, kedves feleségével Papp Kornéliával a Horvátországban található Szentlászló testvértelepülésünkön járt. Kérésére leközlöm írásba foglalt beszámolóját.

Kedves Olvasó! Akarsz e gazdagabb lenni lélekedben? Amennyiben igen, akkor olvasd el, legnagyobb barátom, József által leközlött alábbi versikét, és rögtön az leszel!

Tisztelettel; Rudolf

*„Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé teszik is a földdel,
nemzedékek őrváltásain
jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.
Jön ezer új Kőműves Kelemen,
ki nem hamuval és nem embervérrel
köti meg a békesség falát,
de szenteltvízzel és búzakenyérrel
és épít régi kőből új hazát.
Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.”*

Igen, kedves olvasóm, az történt a horvátországi Szentlászlóban, amit Wass Albert Üzenet haza című versében megjósolt.

Azoknak a harminc év alatti fiataloknak, akik még nem élték át a kilencvenes évek borzalmas eseményeit, talán nem árt néhány sorral felidézni mi is történt.

A múlt század utolsó évtizedében régi feszültségek törtek felszínre a szomszédos Jugoszláviában. Szerbek, horvátok, bosnyákok, szlovének önálló nemzetté akartak válni. Szlovéniát leszámítva sok élet és véráldozattal, szétlőtt városokkal, porrá rombolt házakkal, otthonokkal, iskolákkal és rommá robbantott templomokkal.

Mi itthonról, a TV-én keresztül foteleből néztük, hogy mi történik tőlünk 300 km-re.

A délszláv háborúskodásnak csak európai összefogás és katonai beavatkozás vetett véget.

Pontot a Daytoni Egyezmény (békeszerződés) tett rá.

1995-re Szentlászló község középületeiből, családi otthonaiból néhány épületet leszámítva, romhalmaz lett, mert Horvátországban akart maradni, mert ellenállt a szerb területfoglalási törekvéseknek. Lakosait evakuálták Magyarországra még 91-ben. Néhány civilt leszámítva.

Az otthon maradtak közül többnyire, - tizenegyen - áldozatul estek az embertelen vérontásnak.

A férfi lakosság köréből, katonák és honvédek gyengén felfegyverezve próbáltak ellenállni.

Közülük harmincheten a honvédő háborúban haltak hősi halált.

Patrubányi Miklós a Magyarok Világszövetségének elnöke szerint, - aki elsőként tekintette meg 1995-ben a horvátországi magyar falut, - nem lehetett közlekedni a romok között.

Összefogott a Kárpát-medence lakossága: a kormány, az önkormányzatok, vállalkozók és civilek anyagi és tárgyi segítségével (szerszámok, gépek, építési anyagok) elkezdődhetett a romeltakarítás, majd az újjáépítés.

A lakosok csak 98-ban tudtak hazatérni. Igen erős lélek kellett, minden erejüket össze kellett szedni, hogy újra építsék otthonaikat.

Veresegyház önkormányzata volt az első, aki segített. Egy vállalkozójuk gépei túrták el az utakról a romokat.

Hamarosan csatlakoztak az újjáépítést segíteni szándékozókhoz a Szent László királyunk nevét viselő kárpát-medencei települések. Így kapcsolódott be a mi községünk is.

(Ebből az összefogásból erősödött az a szövetség, ami évről évre, mindig más Szentlászló településen jön össze június végén. 2005-ben nálunk volt. Idén,

Zalaszentlászlón találkoztak a küldöttek. 2021-ben újra a mi településünk látja majd vendégül, mutatja be a 2005 óta eltelt időszak változásait.)

Most reményteli meghívást kaptunk október 30-ra a horvátországi Szentlászlóról.

Huszonöt év után, kívül-belül befejeződött református templomuk felújítása.

Hálaadó Istentiszteleten, a reformáció napján emlékeztek meg az elmúlt két és fél évtizedről.

Sok támogató település küldöttje, magyarországi és horvátországi lelkészek és gyülekezetük jó néhány tagjaival telt meg az újra épült templom.

Érdeemes újra olvasni a mottóul választott Wass Albert idézet néhány sorát:

*...jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.*

Az Istentisztelet után koszorúzásra került sor a délszláv háború szentlászlói áldozatainak emlékművénél.

Ezután kultúrházuk nagytermében emlékező és méltató beszédekkel, az elismerő és köszönő oklevelek átadásával folytatódott, majd közös ebéddel ért véget a hálaadó nap. Miközben új, erős barátságok születtek.

Egyszerre szívszorító és lélekemelő együttlét részesei lehettünk.

Ide másolom azt a levelet, amit a hálaadó nap szervezését segítő zsinati titkárától kaptunk:

Kedves Barátaink Pilisszentlászlón,

A Horvátországi Magyar Református Keresztény Egyház Szuperintendense és a Szentlászlói Református Egyházközség nevében szeretném mindannyiunk köszönetét kifejezni azért, hogy elfogadták meghívásunkat és ellátogattak településünkre és gyülekezetünkbe, a horvátországi Szentlászló református templomának újjáépítése alkalmával tervezett ünnepségünkre 2019. október 31-dikén.

Köszönjük, hogy időt és fáradságot nem kímélve sok kilométert tettek meg azért, hogy találkozzanak híveinkkel és azokkal, akikkel együttműködve

számos évvel ezelőtt azért dolgoztunk köreinkben, hogy településünk felépülhessen, és egy háborús, nehéz élet időszakot követően minél többen

élhessenek rendezett körülmények között a szülőföldjükön. Szentlászló az itt élő embereknek ugyanolyan fontos, mint otthona bárkinek, akárhol is született és él. Szentlászló nekünk az otthonunk, és örömmel látjuk, hogy Önök is tudják és érzik ezt, mert Önöknek is ugyanígy fontos Pilisszentlászló, szolgálati területük, az Önök otthona.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy ezen a napon érezhettük áldását, megőrizte barátainkat épségben és biztonságban az úton jövet és menet.

Kérjük, hogy szeretettel gondoljanak ránk, imádságos szívvel emlékezzenek együttlétünkre és látogassanak meg bennünket szereteteikkel,

testvéreikkel együtt, amikor csak tehetik. Különös figyelemmel és erősen emlékezünk Kertész József szavalatára a horvát-magyar hősök emlékművénél és szívünkbe zártuk mondanivalóját. Köszönet érte. Internetes híradásainkban folyamatosan követhetik a gyülekezeteinkben és egyházunkban megvalósuló és tervezett eseményeket.

Örömmel hallunk és olvasunk mi is az Önök életében fontos alkalmakról, örömeikről, és ezért kérjük, hogy tartsuk a kapcsolatot, hogy együtt tudjunk örülni és szükség esetén is imádkozni Atyánkhoz a Krisztusban.

Még egyszer nagyon köszönjük a látogatásukat. Településük előjáróinak, kedves ismerőseinknek és gyülekezeteik tagjainak, presbitereknek és gondnok testvéreknek kérjük, hogy adják át szeretetteljes üdvözlőnként, áldással, békességgel.

Erdős János
zst. titkár,
HMRKE

Bezzeg

A gyerekkorunkban még térdig érő havak voltak! Lehet, hogy nem a havak voltak sokkal nagyobbak, mint most, hanem mi voltunk sokkal kisebbek. Sokat mérgeleztünk akkor is a fekete mikulások és karácsonyok miatt. Azután, lett igazi tél, hogy vége lett a téli szünetnek. Január közepén egy- két hét „szénszünetre” mérget lehetett venni. A hideg és a szénhiány miatt újra bezárták az iskolát. Pesten voltam gimnazista, és a villamosok végei még nyitottak voltak. Minden megállóban a lehető legtöbb hógolyót gyúrtuk, és a „száguldó” járművekből dobáltuk a csajokat. Néha hókunyhót is építettünk tapadó hóból, de azt a mai gyerekek is

építhetnek télen, ha akarnak. Egyszóval a költő szavaival; „Nem az idő halad, mi változunk” Vagyis nem a klíma változik, hanem mi öregsünk. Valaha júliusban ugyanolyan hőség volt, mint manapság, de nem légkondi volt a boltokban, irodákban, hanem ventilátora plafon közepén. Száz év alatt 1 fokot melegedett a klíma, de mi emberek ezt nem tudjuk érzékelni.

Optimisták voltunk, mert még előttünk volt az egész élet.

Tisztelettel; Losonci Miklós

Mindszenty emlékérem Újabb elismerés falunk szülöttének

Majnek Antal mély hittel és nemzetek feletti odaadó alázattal áthatott, több évtizedes püspöki és papi szolgálataért kapta az elismerést. A Mindszenty Emlékérmét Lezsák Sándor a Magyar Országgyűlés alelnöke, a Mindszenty Társaság ügyvezető elnöke adta át, szombaton, Beregszászon, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, a 30 éve szabadon - A magyar rendszerváltás és a külföldi magyarság című konferencián.

Hozzászólások

Székelyül „hozzászólások”. Olyan vagyok, mint a kádári egypártrendszer. Hozzászólók a saját hozzászólásaimhoz. Mint az előző számban írtam a természeti népek a tüzet, a vizet, a Napot, a Holdat, a Földet és a szelet (a levegőt) imádták. Sőt még a füstöt is, a dohány az indiánok, ami távol tartotta a vérszívó legyeket és szúnyogokat. Ők csak vadászták a rénszarvasokat, de az eurázsiai „taránd szarvasok” el sem távolodnak az embertől, mert azok egész nyáron máglyákat égetnek, amik elűzik a vérszívókat. A szél viselkedése a vadászat miatt volt fontos az indiánoknak is.

A víz tisztelete a keresztény vallásokban a vízkeresztben kívül, a húsvéti locsolkodásban és a szenteltvízben is megjelenik a (katolikusok). Már írtam róla, de újra aktuális, mert kezdődik a fűtési szezon: Sem édesapám, sem édesanyám gyerekszobájában nem volt semmilyen fűtőtest. Csoda, hogy túléltek a gyermekkorot ennek ellenére. Mi is sokszor aludtunk kis korunkban a bátyámmal

ezekben, a szobákban. Volt bennük egy mindig vízmentes szenteltvíztartó, egy-egy szentkép a galambokat etető kis Jézussal és Máriával, de fűtőtest semmi. Hatalmas dunyha volt a „fűtés” és ugyanilyen párnák.

Lefekvéskor fogmosás helyett cukorkákat kaptunk, és egy-egy sparhelten felforrósított, törülközőbe csomagolt falazótéglát. A dunyha alá lábmelegítőnek, de számtalanszor jól meg is égettek. A konyhai „sparheltet” (sparherd) csak a főzésre használták, de fűtésre sosem. Ezek után a cserépkályhás lakótelep maga lett volna a földi paradicsom, ha lehetett volna tűzifát kapni. „Minden nem lehet egyszerre,” de éltetett mindenkit a tudat, hogy ha lehetne tüzelőt kapni, akkor lehetne fűteni is. Így aztán, az első tanévetem rögtön egy öthetes skarlát betegséggel kezdtem. Akárhogy is volt, de túléltek, és jelenleg is vagyunk.

Losonci Miklós

Látogatottsági felmérés a Visegrádi-hegységben Önkéntesség

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága és a Pilisi Parkerdő Zrt. a Visegrádi-hegység (Pilis) látogatottsági felméréshez önkénteseket keresett. 2017-ben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága (DINPI) és a

Pilisi Parkerdő Zrt. (PPZRT.) nagyszabású kutatásba kezdett annak érdekében, hogy a Pilis és a Visegrádi hegység, illetve a Pilisi Bioszféra Rezervátum (PBR) látogatóit, turistáit megismerje. Polgárőrségünk 2017-óta részt vesz a

látogatottságszámlálásban, hisz az egyesületünk célkitűzése között fontos helyen szerepel a természetvédelme is.

A felmérésekre 2019 október 26-27-én került sor, különböző helyszíneken.

Pilisszentlászló területén három felmérő pont volt. Az egyik ponton dr Schweickhard Gotthilf, Kocskovszki Istvánné (Mili) aktív polgárőrünk, és ifjú polgárőrünk Rudolf János Domonkos volt, akik nagyon sok ide látogató turistát szólítottak meg. Polgárőrségünk többi tagja is (Mihics József, Mihics Krisztián) segítette a kiszállásban (logisztikában). Polgárőrségünk visszatérően ellenőrizte, segítette a pontokon (terepen) lévő önkénteseket.

Az önkéntesek zöme a Debreceni Egyetemről került ki. dr Schweickhard Gotthilf önkéntesünk

elmondta, hogy nagyon épületes volt a kezdeményezés, az ide érkező turisták, természetjárók sok hasznos dolgot, javaslatot fogalmaztak meg az ide látogatással kapcsolatban.

A tapasztalatok átadásra kerültek Benkhardt Borbála Debreceni Egyetem szakmai koordinátor részére.

Az ide látogatók megfogalmazták, hogy nagyon szép természeti adottsággal rendelkezik községünk,

főleg a spartacus ösvényt (Pilisszentlászló és Visegrád között a látványos, keskeny ösvény) és apátkúti-völgy. (több helyen, gázlókon, köveken kell átkelni a patakon) látogatták meg, községünkön keresztül.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Kékesi Szent László pálos templom előtt lett átadva új tagunknak polgárőr igazolványa

Fotó: Franyóné Pálinkás Margareta

A kékesi Szent László pálos templom előtt 2019-10-20-án adtuk át Fajcsák Tibor helyi plébánosunknak a polgárőr igazolványt. Az átadáson az egyesület elnöksége részéről Mihics József elnök és Franyó Rudolf elnök helyettes vett részt.

A templom mai Pilisszentlászló településen, Pest megyében található. Az Árpád-házi királyoktól

kezdve a környék királyi vadászterület volt. Egykor III. Béla király vadászlaka állt a falu fölötti dombon, amelyet III. Endre 1291-ben az első magyar alapítású szerzetesrendnek, a pálosoknak adományozott, melynek első monostorai között volt. A Pilis hegységben fekvő, Szent László tiszteletére felszentelt monostor körül alakult ki a középkori Kékes falu, a templomtól keleti irányban. Kékes falu első említése 1301-ből származik.

Az új egyesületi tagunk rendezvényeken megemlékezéseken koszorúzás és egyéb helyi eseményeken tudja képviselni Polgárőr egyesületünket, illetve ha szükséges a megyei vagy országos szervezetet.

Az elnökség örömet fejezte ki, hogy ilyen taggal gazdagodott a Polgárőrség népes közössége.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Tisztelt Választó Polgárok! Tisztelt megválasztott Polgármester és Képviselő testület!

Köszönjük azoknak, a választó polgároknak, a bizalmát, akik 2019. október 13-án (vasárnap) a helyi Önkormányzati választáson megtiszteltek szavazatukkal. A választáson 471 fő megjelent szavazni, és 498 fő nem szavazott.

A választók által megválasztott Tóth Attila Polgármesternek és Képviselő testületnek (Vanyák Imre, Petkó Gábor, Dr. Illés György, Dr. Tóthfalusi

Anna, Kiss Mónika, és Elsik Tamás) munkájukhoz sok sikert, erőt és egészséget kívánunk.

Hajrá Pilisszentlászló!
Pilisszentlászló, 2019-10-14

Tisztelettel: Franyó Rudolf, Mihics József

Polgárórség Felhívása!

Téli gumi használata nélkül ne próbálja meg átvészelní a telet, mert nem csak a saját, de mások életét is kockáztatja! Megnő a fékút, és könnyen el is akadhat a hóban, nem beszélve az ónos eső veszélyéről. A szabályok előírják, hogy a minimális bordamélységnek 4 milliméternek kell lennie az abroncsokon. Ellenőrizze a guminyomást is: ha megfelelő, akkor a tapadással sem lesz gond, és a kátyúk sem keserítik majd meg az életét. Ablakmosó A nyári ablakmosó folyadékot is feltétlen cserélje le télire, mert a szó szoros értelmében belefagyhat az autóba! Egy átlagos szélvédőmosónak mínusz 30 fokig bírnia kell. Az ablaktörő lapátokat is ellenőrizze: ha kopott vagy szakadt a gumi rajtuk, mindenképpen cserélje le! Akkumulátor A tél beállta előtt ellenőriztesse az akkumulátor állapotát, nehogy úgy járjon, hogy

reggel nem tud elindulni. A nagy hideg negatív hatással van a teljesítményre. Az aksinak több energiára van szüksége a motor indításához, és az utastér fűtése, valamint a ködlámpa használata is megterheli. A szakszervizekben pillanatok alatt ellenőrizni tudják az akkumulátort, amit 3-4 évente érdemes lecserélni. Fékek Ajánlott minden szezonváltáskor ellenőriztetni a szervizekben a fékbetéteket, a féktárcsákat és a fékdobokat, valamint azt is, hogy a fékfolyadék szintje megfelelő-e Világítás Ellenőrizze, hogy az összes lámpa, illetve a fényszórók megfelelően működnek-e! Tartson pótizzókat is a csomagtartóban!

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Közös programmal környezetünk védelméért

Közös programmal környezetünk védelméért
Közös programmal környezetünk védelméért
Külterületek biztonsága, környezetünk védelme
2019-2020 címmel, az Országos Rendőr-
főkapitányság szakmai felügyeletével indít közös
programot az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ)
és az Agrárminisztérium. Lajosmizsén tartott
programindító konferencián mások mellett
beszédet mondott dr. Túrós András az OPSZ
elnöke, Nagy István agrárminiszter és dr. Balogh
János r. altábornagy, országos rendőrfőkapitány. dr.
Túrós András zárszavában elmondta, hogy a
konferencia értékes, fontos, előremutató volt.
Hozzátette azt is, hogy ez az OPSZ a hátrányos

helyzetű települések felzárkóztatását segítő
programban is részt vesz, és, ahogy fogalmazott:
érdemes a két programot együtt végezni, és akkor
mindkettő hatékonyabb lesz. dr. Túrós András
együttal arra kérte a 63 ezer polgárőrt, hogy
mindannyian ültessenek öt fát ezzel is javítva a
környezet minőségét. Mivel a Pilisszentlászlói
Polgárórségnek fontos a környezetünk védelme így
csatlakoztunk a programhoz. Egyesületünket a
konferencián Mihics József elnök és ifj Rudolf
János lovas polgárőrünk képviselte.

Pilisszentlászló, 2019-11-10
Pilisszentlászlói Polgárőr-és

LEVELEZÉS Késszúrás

Már éjfél felé ballagott az idő, a magyar-szlovák
Eb-selejtező keserű élményétől törődötten
ballagtam a Könyves Kálmán körúton. Egyszer
csak tucatnyi tanácstalan, vérmérséklettől függően
ingerült, együttműködő vagy egyszerűen csak

„lefagyott” szlovák drukkerbe botlottam. Nézem
őket, mi lehet a gondjuk, s észreveszem, hogy jobb
oldalt a kisbuszuk első és a hátsó kereke is lapos.
Megállok, megszólítom őket, mire az egyikük nem
nekem, de azért felém, elbőgi magát:

– Kurvi magyari!
 – Én? Miért? – talán nem is mondom ki a szavakat, csak a testbeszédem árulja el a sértettséget.
 Erre mutatják, nem csupán leeresztették, hanem késsel kiszúrták mindkét abroncsot. Nem visszaszólni, hanem nyelni és segíteni kell. Ám először három-négy magyar suhancot próbálok leszerelni, akik éppen azon tanakodnak: itt jönnek a szlovákok, össze kellene verődni, s nekik esni. Már csak az kéne. Nem, mondom nekik, csendben haza kell menni.
 – Miért, te szereted a szlovákokat? – kérdi a bandavezér.
 – Nem, felelem, én azt nem szeretem, amikor

magyarok miatt kell szégyenkezniem.
 Eloldalognak. Magyarázom a szlovákoknak, száz méterre innen van egy benzinkút és egy gumiszerviz is, remélhetőleg tudnak segíteni. Lehiggadnak a probléma megoldása mindig gyógyír a feszültségre. A benzinkutas erősen csóválja a fejét, ez bizony csere, felém súgva megjegyzi, itt, a placcon nem lesz olcsó mulatság, aztán hívja a szerelőt.
 Ez már nem az én dolgom. Szégyenkezve elköszönök, az egyik szlovák ekkor már magyarul viszonozza. **Élmények, amelyek elválasztanak.**

Novák Miklós

Köszönetnyilvánítás

Pilisszentlászló Egyházi Testület, és a magam nevében ezen, soraim erejével is igen nagy tisztelettel, megköszönöm, Waldorf iskolánk tanulóinak és nevelőinek a temetőnkben végzett odaadó munkáját. Nem kevés segítség volt ez, hiszen nagy kazalnyi, harasztot gereblyéztek össze és hordták az arra kijelölt helyre. A levelek összegyűjtését amióta itt szolgálók, tapasztalom,

hogy odaadó szorgalommal végzik tanáraikkal a Waldorf növendékek. Köszönet Krkos Attila falugazdának, és minden segítőnek, aki önzetlenül közreműködött, hogy idén is szeretett halottainkhoz méltó ünnepi díszbe „öltöztettük” végső nyughelyüket.

Fajcsák Tibor plébános

Hozzászólások Fuhl Imre írásához

A Duna magyar és szlovák oldalról is lenyűgöző az esztergomi bazilika látványa. Róma hét dombra épült. Ez Esztergomról is elmondható. Géza fejedelem székhelye volt. István születési helye. A Biblia szerint 1000 kellett volna a végítélet éve, legyen, ezért csak karácsony után koronázták királlyá Istvánt várva előtte a végítéletet, bár Géza már 999-ben meghalt. Az emberek már nem vetettek, emiatt utána éhínség volt az egész keresztény világban.

A dóm a 137 méter magas bécsi Stefan Kirchénél alacsonyabb és a még magasabb háromhajós prágai székesegyháznál is, de áthidalása és így a belső tere sokkal nagyobb azokénál.

A római, vatikáni Szent Péter katedrális, márvány padlóján is fel van tüntetve az esztergomi dóm hossza az oltár mögötti faltól mérve. Ahol Szent Pál maradványai találhatóak. A londoni dóm érdekessége, hogy túlélte a második

világháborúban a város bombázását a németek által, mert falai három méter vastagok.

Az esztergomi bazilika alapja 17 (tizenhét) méter széles. A kupola teteje viszont már csak néhány centiméter vastag. A fal és a kupola tehát felfelé vékonyodik. A kereszt aranyozott fa, hogy ne terhelje a kupolát. Aminek a hatalmas mérete miatt a dóm belülről háromszor akkora tűnik, mint a nála másfélszer magasabb prágai templom.

Európában valóban a harmadik legnagyobb katedrális, és kisebb az isztambuli (konstantinápolyi) Aya Szofiánál, aminek a falai nem cement, hanem mészhabarccsal készültek. Így a földrengések után nedvességet magukba szívva „begyógyítják” a falak repedései. Hazánk legnagyobb temploma. A budapesti bazilika a második, a váci a harmadik, az egri a negyedik és a pécsi az ötödik. Esztergom kővára egyébként ellenállt a tatároknak, de a törökök elfoglalták. Az

aljában a Duna parton ma is láthatók egy minaret romjai. Balassi Bálint negyven évesen részt vett egy visszafoglalási kísérletben, ahol egy ágyúgolyó oldalról, mindkét lábát elvitte. Mondták neki, hogy vitesse magát szanitécokhoz, de ő nem tette. „Fordítva” halt meg. Éppen egy latin verset fordított magyarra, amikor másnap elhunyt.

33 fantasztikus katona verset írt. Ugyanennyi szenvedélyes szerelmes verset, és 33 istenes verset készült írni, hogy majd egy századik összegező verssel befejezze költészetét. A sors másképpen rendelkezett. „Ti pedig szerzettem, átkozott sok versek, tűzben égjétek, vesszettek, mert jót nem érdemeltek.” Magyar sors...

A gyönyörű, élethű Balassi Bálint szobor a költőt

ábrázolja, amint kivont karddal rohan utolsó csatájára. Fölötte egy méltatlanul, szánalmasan egyszerű, stilizált Gellért szobor látható szekéren állva, amivel a hegyről a Dunába gurították. Kidolgozatlan, „bárdolatlan”, illúzióromboló kreáció, ami rontja a környezete patinás nagyszerűségét. Aki nem tud élethűen alkotni, az ne tegye. Van, ami modern és van művészet is, de modern művészet, nem létezik, csak, a hagyományos, kidolgozott, élethű művészet gyönyörködtet. A modern kiábrándít. „Jót s jól! Ebben áll a nagy titok, ha ezt nem érted, szánts és vess, s hagyd másnak az áldozatot.”

Tisztelettel: Losonci Miklós

Tisztelt pilisszentlászlói lakosok!

Egy közmondással élnék felétek! Öröm az örömben! Budapesten "öröm" van! Mert ott 2019. 10. 13. - óta Karácsony van! Ígérete szerint minden ingyenes! Öröm?" Pilisszentlászló változást akart! Vajon hogy lehet, az hogy a képviselők maradtak! "jelzem, akik minket az itt élőkét képviselik!" De ahogy látom, vannak olyan választott emberek, akik nem is itt élnek! Ők aztán tudják, hogy mi is van a faluban! Ez van! XXI század én így szeretlek! Ami viszont, igaz hogy volt egy nemzetiségi választás is! Ez a mi kis FALUNK mindig is SZLOVÁK nemzetiségűnek vallotta magát! Sajnálattal vettem észre hogy a Lungo Drom is képviseltette magát! Merthogy hirtelen

eszébe jutott, a deli fiatalembernek, hogy ő is szlovák. Inkább vicces, mint meglepő, hogy több szavazatot kapott, mint az alapítók leszármazottjának egyik fia! Ezúton is szeretnék megkérni minden hithű szentlászlói lakost, hogy amikor a FŐTÉREN jár, adózzon egy perc néma csenddel a falu alapítóinak! Tudjátok! Az, ott egy emlékmű! Ja és mielőtt indulna is valaki majd a következő nemzetiségi választáson, nézze meg, hogy a vezetékneve szerepel-e rajta, azon a táblán! Csak azért, hogy választások után Halottak napja előtt halottjaink ne forgolódjanak a sírjukban!

Maradok tisztelettel:

Kiss Attila, szlovákul is tudó magyar állampolgár.

Gondolatok

Az év minden napjára a bölcséktől

A közügyek iránt tanúsított közömbösség ára az, hogy a gonosz emberek uralkodnak

PLATÓN

Az élet nem hagy kiegyenlített számlát... Visszaadja a jót és a rosszat is.

NÉPI BÖLCSESSÉG

Ha valaki játékszett formált belőled, nyugi... Hamarosan belőle is az lesz!

NÉPI BÖLCSESSÉG

Aki hangosabban beszél, saját butaságát, próbálja ráerőltetni a másokra.

NÉPI BÖLCSESSÉG

Az élet hasonlít a hegymászáshoz: minél magasabbra hágsz, annál fáradtabb vagy, nehezebben kapsz levegőt, De sokkal jobban átlátod a dolgokat.

INGMAR BERGMEN

Bocsáss meg az ellenségeidnek, de jegyezd meg a nevüket.

J. F. KENNEDY

HUMOR

FOCI

Befut egy bíboros a pápához, és izgatottan jelenti:

- Szentatyám! Az izraelita egyház kihívott minket egy futballmérkőzésre!

- Hát, nem kellene veszíteni, azt hiszem, jó lenne egy kicsit erősíteni. Igazoljuk le Maradonát!

- Az a baj, Szentatyám, hogy a megállapodás szerint csak egyházi személyek játszhatnak a csapatokban.

- Én vagyok a pápa, nem? Majd én felszentelem, a meccs napjára már bíboros lesz!

A meccs után jelentik a pápának:

- Szentatyám! Sajnos kikaptunk.

- Hogyhogy?! Hát Maradona bíboros úr őexcellenciája nem játszott olyan jól, mint vártuk?

- Dehogynem, sőt, nagyon is jól játszott! Csak sajnos Ronaldo főrabbi úr fiatalabb és gyorsabb nála...

KÉT ÉV ELŐNY

Sándor, a kerítésen át szólítja meg a kertben szerénykedő szomszédját: - Képzeld el szomszéd! A doktor azt mondta, hogy igyak naponta egy pohár bort. - Na és betartod az utasítást? - Hajaj! - már két év előnyöm van

MEGKÖNNYEBÜLÉS

Józsi másnaposan bement a kocsmába és megkérdezte a pultostól: - Mondja kedves Béla bácsi, jártam itt az este? - Igen bizony – felelte Béla bácsi a kocsmáros. - És nagyon sok pénzt költöttem? - Bizony elég sokat, mert az egész kocsmát megvendégelted. Vagy tízezer forintot biztos elköltöttél. Józsi megkönnyebbülten felsóhajtott: - Hála Istennek! Már azt hittem, hogy elveszítettem.

PULÓVER

Vonattal utazva mentünk dolgozni a Balaton környékére. Lackóval szemben ült egy jól szituált hölgy, aki testhez álló pulóvert viselt. - De szép pulóver! – próbálkozott az ismerkedéssel. - Eredeti teveszőr – mondta a lány. - A púpokból mindjárt gondoltam – vágta rá nevetve Lackó.

SARKÍTOTT KÉRDÉS

- Doktor úr, mit lehetne tenni? Túl jól megy a sarkamnak. - Hogy érti ezt? - Úgy, hogy feltört.

Szentendrei hév

131 éve, 1888. novemberében indult meg a közlekedés a szentendrei HÉV vonalán, amely napjainkban Budapest legforgalmasabb elővárosi helyiérdekű vasútvonala.

A helyiérdekű vasútvonal létrehozásáról 1885 decemberében döntött Kemény Gábor közmunka- és közlekedési miniszter, az egyvágányú gőzvontatású vasút engedélyét 1887-ben adták ki.

A terveket a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság (BKVT) dolgozta ki: a vasutat eredetileg Szentendrétől az óbudai Fő térig akarták kiépíteni, innen lóvasút-csatlakozással a Belvárosba.

Az első ütemben a Szentendrétől Filatorigátig tartó, 16, 3 kilométer hosszú szakasz készült el, ezen a forgalom 1888. augusztus 17-én indult meg.

Szentendre Anno

Ki a múltját nem ismeri, a jelenét meg nem érti, a jövőjét nem érdemli:

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Szentendre határában nagy erdőtűz keletkezett. A tűz jelenleg, a Pilisszentlászló határában, lévő erdőben dühög, amely körülbelül mindössze 100 méternyire van a szentendrei erdőtől. A tűz a nagy szél miatt igen veszedelmessé válhatik, úgy, hogy az oltási

munkálatoknál katonai karhatalom, segítségére van szükség. A belügyminisztériumból Tomcsányi miniszteri tanácsos intézkedett, hogy nagyobb katonai karhatalom induljon különvonaton Szentendre határába. A rendet a szentendrei kerületi kapitányság tartja fent.

(MTI, 1922. július 2.)

Ivadékgondozás

A halaké, kétéltűeké és hüllőké, kimerül ezen élőlények hatalmas utódszámában. Hátha néhány megéri a felnőttkort. A madaraknál a tojók őrzik a fiókákat, a hímek pedig hordják a táplálékot. A ragadozó emlősöknél is nemenkénti munkamegosztás van. A nőstények nagykorúig őrzik a kicsinyeiket a hímek, pedig biztosítják a táplálékot. A növényevő négy lábúak is egész felnőtt korukig védik az utódaikat.

Száz évvel ezelőttig az európai, fehér, keresztény társadalmak mindegyike is szintén a nemenkénti munkamegosztáson alapult. A férfiak pénzt kerestek, a nők a SAJÁT gyerekeiket nevelték. Dédszüleimnek 6-8-10 és 12 gyerekük született. Édesapámnak 36 unokatestvére volt. Alig ismert párat. Nekem viszont már csak egyetlen egy unokatestvérem volt, mert a fehér világban száz év óta alkalmazzák a fogamzásgátlást. Így nagyszüleimnek, már csak 2-2 gyerekük született. Ráadásul egyetlen unokatestvérem több mint 25 évvel ezelőtt utód nélkül „szívrohamban” meghalt, pedig a MÁV kórház osztályvezető főorvosa volt. A négerek nevezhetik az országot Nigériának, de mi a „fehér” szót már ki sem, mondhatjuk még a saját hazánkban sem, az „afroeurópai” területfoglalók „érzékenysége” miatt. Európában a következő elfogadandó fogalom a „ muszlo” – európai lesz, mert velük akarjuk megspórolni a szülés és gyereknevelés minden elavult kellemtelenségét. Ezt EGYSZER lehet megspórolni. Utána már ők vannak nem mi. Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában ugyanis továbbra is csak a férfiak járnak pénzt keresni, a

nők viszont kizárólag a számtalan gyerekeiknek élnek. Az ő társadalmak lélekszáma 30 évente megduplázódik a világ minden fehér társadalmában, viszont fogy. A határok nélküli világ ebben a helyzetben az azonnali öngyilkosság. Az árúk szabad áramlása pedig ostobaság minden előállítható helyben is, nem csak a világ túlsó részén. A fehér országok 50 % -os foglalkoztatottságának 30% -os növelése népességcsökkenést okozott ezen országokban. Európában, Ausztráliában és Észak – Amerikában a mexikói határig. Írt figyelmeztetés tiltotta meg a belépést a lakásunkba minden idegennek. Helyesbítenem is kell előző havi állításomat miszerint a Kádár rendszer első évétől voltam bölcsődés. Fiatalítottam magam. 1955 nyarán születtem és 1956 szeptemberétől lettem „közösségi ember.” másfél éves voltam, a forradalom idején, így természetesen semmire nem emlékszem belőle. Viszont a gimnáziumban írtak velünk történelemórán egy, dolgozatot, hogy mi a különbség a forradalom és az ellenforradalom között. Osztálytársam mérgében azt írta, hogy: „Minden győztes forradalmat forradalomnak, minden vesztes forradalmat ellenforradalomnak nevezünk.” Majdnem kirúgták.

Tisztelettel; Losonci Miklós

Kormos úr gimnáziumi tanár gyűjtése diákjai dolgozataiból

Janus Pannonius 15 éves korában elterjedt Európában.

Szemünk közepén van egy nyílás, amely mindenkinek fekete, mivel a fejünk belül sötét.

A főniciaiak kereskedtek és iparkodtak.

A gesztenyesütögető néni kiáll a sarokra, és odacsalogatja az embereket a szagával.

Sok régi kőzetben megtalálhatóak az őskori halak lábnyomai.

Döbrögi a harmadik levonásban két púppal gyarapodik.

A középkorban a várakat katakombákkal lötték.

Kanada területe egyenlő Európa lakosságával.

A kenguru kicsinye fészeklakó.

A ménes egy nagy lócsomó.

Toldi a csónak felé indult, mikor a cseh vitéz elővette a kardját és majdnem lelőtte Toldi Miklóst,

ő azonban észrevette a fondorlatos tervet.

Boldog Margit az erény útját követte. Ártatlan életét és elsőszülött gyermekét az Úrnak ajánlotta.

Szulimánt a szigeti ostromnál megölték, ezért egyelőre felhagyott azzal a szándékával, hogy Magyarországot meghódítsa.

Kolumbusz háromszor indult útnak, bár a második útján meghalt.

Az őserdő olyan terület, ahova emberi kéz még nem tette be a lábát.

Lincoln anyja már csecsemő korában meghalt.

És akkor a költő megírta a Szundi két apródja című verset.

Julius Ceasart a márciusi Idusok ölték meg.

Egyiptom őslakói a múmiák.

Anonymus III. Béla névtelen jegyese volt.

Építőipari munkások Szlovákiából Budapesten

A "liptovi kőműves" jelensége. A szlovák munkavállalók évszázados tevékenységéről a többnemzetiségű magyarországi nagyváros építésében. Törölhetetlen nyomokat hagytak, amelyek továbbra is fennmaradnak a mai budapesti megjelenésben.

2012. november 21-én előadást tartottak a pozsonyi Városi Könyvtárban a következő témáról: Budapesti szlovákiai építőmunkások. Az előadást Ing. Michal Hronec, egyetemi tanár. Áttekintést adott a szlovákiai munkások évszázados tevékenységéről Pest és később Budapest, mint a multinacionális Magyarország nagyvárosa építésében. Különösen az építőmunkásokra, különösen a kőművesekre összpontosított, és szélesebb történeti és földrajzi kontextusban ismertette a "Liptói kőműves" jelenségét. Két jelentős szlovák építészeti munkát is megemlíttet hírességek: JN Bobulu és M. Harminc. Századi szlovákiai építők (elsősorban) letörölhetetlen nyomokat hagytak a Pestben, amelyek továbbra is fennmaradnak a magyar főváros mai megjelenésében. A közönséget lenyűgözte az építőmunkások számára való utalás: a

dokumentumok szerint 80 000-ig voltak, és például a Parlament épületének homlokzatán 4000 Liptóból származó 1200 homlokzaton dolgoztak. Ez megmutatja munkájuk magas színvonalát. A megbeszélés során javaslatot tettek arra is, hogy a szlovák pesti kőműves és építők jólétét (egy táblára, egy szoborra tiszteletben tartva) művészileg ábrázolják Pozsonyban.

Az előadást a Szlovákiai Holland Szlovák Szövetség, a Jugoszláv Szlovák Szövetség és a Matica slovenská szervezi a hagyományos „kora esti” keretében, amelyet a szervezők a hónap minden harmadik szerdájában készítenek. Ez az év már kilencedik év, és fontos szervezőik, doc. Zelenák szilárdan hiszi, hogy 2013-ban is képesek lesznek a tizedik évforduló megszervezésére. Mint több est hallgatója és résztvevője, kívánok nekik, és várom, hogy megőrizzék a szlovák emléket, amely szétszórt az egész világon.

Jozef Schwarz

Ján Bobula építőmester

1903. november 15. hunyt el Bobula János szlovák származású magyar építész, aki szlovák nemzetiségüként, elsőként szerzett építész diplomát Pesten, és a főváros arculatának alakítójává

vált. Halálának alkalmából írom az alábbi sorokat. Mint azt Petro László művében olvashatjuk, idős Bobula János, születési nevén Jan Nepomuk Bobula 1844-ben született Liptóújíváron, egy viszonylag jómódú családban. Édesapja csizmadia és ácsmester volt. Kezdetben otthon tanult, szlovák nyelven, majd szülei Komáromba küldték további tanulmányai és a magyar nyelv elsajátítása céljából. Már iskolásfiú korában jelét adta tehetségének, nagy kedvvel és nem közönséges szorgalommal rajzolgatott. Tehát nem a véletlen vezette az építészpályára, aminél akkor rózsásabb és kecsegtetőbb életpályákat nem is tudtak. A Komáromban töltött gimnáziumi évek után Rimaszombatra került egy kőműves mesterhez, ki a gyakorlati építési munkálatokba vezette be. Innét tizenhét évesen Pestre jött, és kőműves szakmunkásként kezdett dolgozni az építkezéseken, majd letette a kőművesmesteri vizsgát. Ezt követően elvégezte Műszaki Egyetem Építészmérnöki karát. Az egyetem elvégzése után Németországban és Franciaországban tett nagyobb utazást. Hazatérve nagy szerepet játszott az Andrászi-út kiépítésében. Egyik főműve az Andrászi út 62. alatt saját tulajdonú palotája, mely 1882-ben készül el. Végül 1950-ben a Magyar

Állam kezébe került. Mint az köztudott, Steindl Imre országházunk tervezője, már az alapozások idején annyira

megbetegedett, hogy hordszéken hordták ki az építkezésre. Ekkor, felkérésére Ján Bobula vette át az építkezés vezetését. Később az Országház építésének fő felügyelője lett. Az 1885. évi országos őszi kiállítás épületeinek tervezője és kivitelezője, melyért a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntették ki. Az olasz reneszánsz hívének vallotta magát, és e stílusformában tervezte épületeit. Némi válogatás, számtalan alkotásából:

Szlovák mester is formálta Pest arculatát

- Bobula-palota (Andrassy út 62.) Andrassy út 68. kétemeletes, kora eklektikus lakóház., Zichy-palota (Andrassy út) Schneider-féle palota (Eötvös u.). Halász-palota (Eötvös u.) Ádám-palota (Bródy S. u. 4.). Barcsay utcai gimnázium épülete (Barcsay u. 5., Trefort utcai Gimnázium épülete (Trefort u. 6-8., ma is gimnázium, annak is tervezte). Üllői úti sebészeti klinika Belgyógyászati Klinika (Üllői út). Szerb egyház (Váci u.) Tabáni paplak., Tisztviselő telep (Orczy kert mögött) Közoktatási Tanács épülete (ősz u.) Váci körüti Építőtársaság három háza. Felvidék: Túrócszentmártoni (Martin) Matica Slovenská első épülete (1864.). Révay gróf nyári rezidenciája Széchenyi Emlékmű (Roosevelt tér) Az 1885. évi országos általános kiállítás épületei stb.

FR

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felélő szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015